

GAZETA KUJAWSKA

ORGAN MIĘDZYPARTYJNY STRONNICTW POLITYCZNYCH

Rok I. Nr. 76

Włocławek, wtorek 6 sierpnia 1946 roku.

Cena 3 złote

Niemcy wznawiają ataki na Polskę

Propaganda niemiecka przeciwko Polsce działa bezustannie przy użyciu wszystkich dostępnych jej metod, zarówno jawnych, jak i tajnych. Nie spoczywa ona ani chwili, ażeby nie szkodzić Polsce. Propaganda niemiecka przeciwko Polsce wciska się wszędzie, operuje wszystkimi dostępnymi jej narzędziami. Wyzyskuje ona w sposób znakomity ignorancję zagadnień polsko-niemieckich u niektórych swoich partnerów europejskich. To też zadaniem polskim jest bezustanna czujność i demaskowanie tych wszystkich posunięć niemieckich, które z jednej strony zmierzają do podważenia za granicą zaufania do Polski, z drugiej strony starają się podważyć nowe podstawy współzycia polsko-niemieckiego.

Ostatnio propaganda niemiecka skupia swoją uwagę na południowo-zachodniej części granic. Pod obstrzałem tej propagandy znajdują się zarówno województwa południowo-zachodnie na Ziemiach Odzyskanych jak i południowe województwa na ziemiach macierzystych polskich. Niech skromnym wyrazem tego spostrzeżenia będzie chociażby wynik odpowiedzi na trzecie pytanie w referendum właśnie w tych województwach. Już w okresie przygotowania do referendum korespondenci Zachodniej Agencji Prasowej zwracali uwagę na aktywność niemieckiej propagandy szeptanej na Śląsku i w województwie krakowskim. Dzisiaj nie ulega już dla nas wątpliwości, że jest to propaganda typu napastniczego, nie przebiegająca w środkach.

Dla przykładu warto przytoczyć informującą notatkę, którą zamieściła „Trybuna Robotnicza“ z dnia 18 ub. m. pt. „Zainteresować się tajemniczym mnichem!“ Notatka ta brzmi:

„Niemcy uciekli sromotnie z naszych terenów zachodnich przed swymi pogromcami: Armią Czerwoną i Wojskiem Polskim. Pozostałe resztki wyrzucamy poza nasze granice. Ale myśliłby się ten, kto by przypuszczał, że zrezygnowali oni z walki o te ziemie. Zmienili tylko jej formę z otwartej na podziemną, podstępna i ukryta, nie mniej jednak niebezpieczną, bo próbującą rozsądzić nas od wewnątrz. Do celu tego zmierzają oni różnymi drogami. Jedną z nich obserwujemy obecnie na Opolszczyźnie. W południowej mianowicie części powiatu opolskiego pojawił się jakiś tajemniczy mnich, uprawiający po tamtejszych wsiach wrogą nam niemiecką propagandę. Mnich ten, czy ksiądz, o nazwisku Tomanek, nie jest związany z żadnym zakonem czy parafią wędrując podejrzanie z miejsca na miejsce. W trosce o dobro państwa i narodu zapytujemy Kurię Biskupią, MO i UB, czy wiedzą coś o tym tajemniczym mnichu. A jeśli

Przewodniczący Konferencji Pokojowej ustalony

Satelici Osi zaproszeni na konferencję

PARYŻ (Obsł. wł.). Wśród członków Konferencji Pokojowej panują optymistyczne nastroje co do dalszego przebiegu obrad. Kwestia przewodniczenia na Konferencji Pokojowej została ostatecznie ustalona. W myśl zaleceń konferencji czterech ministrów przewodniczącym będzie kolejno jeden z przedstawicieli wielkich mocarstw. Pierwszym przewodniczącym zostanie przedstawiciel Stanów Zjednoczonych, który będzie przewodniczył przez przeciąg trzech dni.

W dniu wczorajszym zostały wysłane urzędowe zaproszenia na konferencję skierowane do satelitów Osi t. j. do Włoch, Finlandii, Bułgarii, Rumunii i Węgier.

Premier Attle wyjechał z Paryża do Londynu. Na czas jego nieobecności delegacji brytyjskiej przewodniczy minister marynarki Alexander. Stan zdrowia Bevena ulega dalszej poprawie. Prawdopodobnie Bevin jeszcze w bieżącym tygodniu obejmie przewodnictwo delegacji brytyjskiej.

Sposób głosowania nie został jeszcze ustalony. W dniu dzisiejszym rozpocznie się dalsza dyskusja nad tym problemem, bez załatwienia którego Konferencja Pokojowa nie mo-

że przystąpić do prac nad traktatami pokojowymi. Jak wiadomo konferencja czterech ministrów zaleciła by uchwały zapadały większością 3/4 głosów. Stanowisku temu sprzeciwiły się mniejsze narody. Wielka Brytania zgłosiła wniosek kompro-

misowy zdążający do tego aby tylko część uchwał zapadała większością kwalifikowaną.

Konferencja Pokojowa a zwłaszcza obrady Komisji regulaminowej są w dalszym ciągu ogniskiem zainteresowania polityków całego świata.

Pozbawić Anglię wszystkich mężczyzn...

LONDYN (ZAP). Lindlay Fraser z dokumentów, znalezionych w Niemczech przytoczył arcyciekawe „Arbeitsbefehle“ dla zarządu niemieckiego w Anglii, przygotowane na wypadek udania się inwazji niemieckiej. W rozkazach tych czytamy:

„1) Należy wykorzystać wszystkie źródła materiałów, surowców i żywności, potrzebne dla armii niemieckiej.

2) partyzanci bez względu na płeć mają być jak najostrzej traktowani,

3) wszyscy mężczyźni od lat 17—45 mają być internowani i możliwie jak najprędzej wysłani na ląd stały do Niemiec“.

Tym samym chcieli Niemcy pozba-
wić Anglię wszystkich mężczyzn.

W punkcie 8 „Arbeitsbefehle“ powiedziano: „Opieka nad ludnością cywilną tylko o tyle ma być stosowana, o ile ludność ta jest potrzebna dla spełnienia zadań administracji niemieckiej“.

Podpisano: Brauchitsch.

Rozkazy niemieckie przewidują konfiskatę całej żywności, surowców półfabrykatów i fabrykatów, tłuszczów, metali, skóry itd. itd.

Takby było — mówił Lindley Fraser, gdyby inwazja niemiecka się udała.

Jakżeż dziwnie wyglądają dzisiejsza litość Anglików i branie względów na potrzeby gospodarcze narodu niemieckiego w świetle tych niemieckich zamiarów!!! Ażeby zaś nie było wątpliwości, że te rozkazy okrutne i nieludzkie nie były dziełem gestapo, ale dziełem sztabu generalnego, przytoczył korespondent angielski rozkaz sztabu generalnego, nakazujący utworzenie w „zdobytej Anglii“ Wehrwirtschaftsamtu, którego celem miało być gospodarze wykorzystanie Anglii. Ten Wehrwirtschaftsamtu miał utworzyć komandosy, które miały zorganizować odtransportowanie skonfiskowanych fabryk itd. do Niemiec. „Oficerowie gospodarczy popierają i pomagają w transportach“...

Premier Osóbka - Morawski

zwiedza Pomorską Wystawę

BYDGOSZCZ (Obsł. wł.). Premier Rządu Jedności Narodowej ob. Osóbka Morawski zwiedził Pomorską Wystawę w Bydgoszczy. Specjalnie zainteresowały premiera pawilony Ko-

lejnictwa i Lasów oraz wyrobów ceramicznych. Po zwiedzeniu wszystkich pawilonów i stoisk premier oświadczył, że wystawa jest pięknym i rzeczowym pokazem odbudowującego się życia gospodarczego w Polsce.

Dymisja premiera Turcji

ANKARA (Obsł. wł.). Premier Saracoglu podał się do dymisji. Prezydent Turcji powierzył misję formo-

wania nowego gabinetu dotychczasowemu ministrowi Obrony Narodowej.

nie, to zwracamy na niego uwagę i prosimy o bliższe zainteresowanie się nim“.

Oczywiście jest to jeden fragment wrogiej roboty niemieckiej przeciwko Polsce. Fragment tajnej roboty — dodajmy. Z takich fragmentów tworzy się jednak całość.

Istnieją również pewne zasadnicze linie jawnej propagandy antypolskiej. Dla przykładu warto przytoczyć krótką notatkę, jaka pojawiła się w berlińskim dzienniku „Der Telegraph“ z dnia 12 bm. Nota brzmi:

„Przedstawiciele antyfaszystowskich partii złożyli wczoraj wieczorem przed mikrofonem radia berlińskiego krótkie oświadczenie na temat wypowiedzi Mołotowa na pary-

skiej konferencji ministrów spraw zagranicznych. W imieniu socjal-demokracji przemawiał były nadprezydent Wrocławia, minister w stanie spoczynku, D. Hermann Ludemann, który wykorzystał tę okazję w celu przypomnienia Narodom Sprzymierzonym otwartej sprawy granicy wschodniej, a równocześnie wskazał na zagrożenie bytu niemieckiego wskutek możliwości utraty terenów rolniczych na wschodzie“. Dziennik, który zamieścił tę krótką notatkę, wychodzi w brytyjskim sektorze Berlina.

Dowiadujemy się z tej interesującej notatki, że Niemcy wciąż świadomie źle „rozumieją“ politykę alian-
tów nawet wtedy, kiedy ich oświad-

czenia nacechowane są takim umiarem, jaki cechował mowę Mołotowa. Atakowanie granic Polski na Zachodzie na tle oświadczenia Mołotowa jest prosto fałszerstwem tak co do treści, jak i intencji sowieckiego ministra spraw zagranicznych. Stanowisko Rosji wobec zachodniej granicy Polski jest dostatecznie znane i uznane. Kwestionują je tylko Niemcy.

Propaganda niemiecka działa przeciwko Polsce metodami jawnymi i tajnymi. Oba te rodzaje należy demaskować we wszystkich szczegółach, we wszystkich fragmentach. Rozprawa z Niemcami musi być bezlitosna. Z.A.P.

Koniec „Imperium Rzymskiego”

PARYŻ (Obsl. wł.). Jak donosi agencja API ogłoszony tekst projektu traktatu pokojowego z Włochami oprócz zmian granicznych z Francją i Jugosławią postanawia:

Włochy zrzekają się wszelkich praw i tytułu własności do Libii, Erytrei i włoskiego Somali.

Włochy zrzekają się wszelkich praw, pretensji i wpływów w Albanii i Abisynii, uznają ich niepodległość i zobowiązują się do zwrócenia wszystkich dzieł sztuki wywiezionych z Abisynii.

Włochy zobowiązują się do wydania wszystkich zbrodniarzy wojennych, znajdujących się na ich terytorium, bez względu na narodowość.

Wszystkie urządzenia wojskowe wzdłuż granicy jugosłowiańskiej i francuskiej zostaną zniszczone.

Armia włoska zostaje ograniczona do 180.000 żołnierzy i 65.000 karabinów.

Włochy zapłacą ZSRR 100 milionów dolarów odszkodowania w ciągu lat 7. Odszkodowania dla Francji, Jugosławii, Grecji, Albanii i Abisynii

nii będą rozpatrzone przez konferencję pokojową.

Wojska sprzymierzonych znajdujące się na terenie Włoch zostaną wycofane najdalej w przeciągu 3-ch miesięcy.

Komuniści francuscy w obronie pokoju

PARYŻ (Obsl. wł.). Przewodniczący komunistów francuskich Thorez w przemówieniu swoim w Rouin oświadczył, że partia jego będzie zdecydowanie popierała stanowisko rządu francuskiego w przedmiocie Niemiec.

Zagłębie Ruhry powinno być umiędzynarodowione, z Nadrenii należy utworzyć jednostkę autonomiczną, a

Zagłębie Saary należy włączyć do francuskiej jedności gospodarczej i monetarnej.

Walasiewiczówna

przybywa do Polski

WARSZAWA (Obsl. wł.). Słynna lekkoatletka Polska, Mistrzyni Polski i Olimpiady w dniu 13 sierpnia opuszcza Stany Zjednoczone i samo-

Zdecydowane stanowisko Persji

TEHERAN (Obsl. wł.). W związku ze skierowaniem wojsk brytyjskich do Basry celem zabezpieczenia brytyjskich interesów naftowych w Persji, rząd Iranu oświadczył, że nigdy nie zgodzi się na interwencję z zewnątrz i kategorycznie wyłącza wszelkie próby mieszania się zagranicy w sprawy wewnętrzne narodu perskiego. Persja dąży do przyjaźni ze wszystkimi wielkimi mocarstwami, ale podstawą tej przyjaźni musi być niepodległość i integralność Iranu.

lotem via Sztokholm udaje się do Oslo na mistrzostwa Europy. Walasiewiczówna wyraziła nadzieję, że będzie mogła przez parę dni zatrzymać się w Polsce.

Jan Kiepura

pragnie śpiewać w Polsce

NOWY JORK (Obsl. wł.). Jan Kiepura ogłosił ostatnio list otwarty do Polaków w kraju w którym pisze: „Z całego serca pragnę być z wami w Polsce. Niestety, moje kontrakty zmuszają mnie do pozostania w Ameryce. Mam jednak nadzieję, że

prawdopodobnie jeszcze w tym roku będę mógł przybyć do Polski na parę miesięcy. Będę wam śpiewał w teatrach i przed teatrem, w salach koncertowych i na ulicy. Pragnę abyście mnie zachowali w waszych sercach“.

Komisja morską nie osiągnęła porozumienia

PARYŻ (Obsl. wł.). Komisja morską nie osiągnęła porozumienia w sprawie podziału floty włoskiej między wielkie mocarstwa. Jedynie zdecydowano o sposobie i przydziale

okrętów włoskich dla Grecji, Jugosławii, Albanii i Abisynii. W związku z brakiem porozumienia sprawa ta przejdzie ponownie pod obrady konferencji czterech ministrów.

Niemcy sudeccy jadą do Ruhry

LONDYN (Obsl. wł.). Oficjalnie donoszą, że brak sił górniczych w Zagłębiu Ruhry spowodował spadek wydajności wydobycia węgla. Zapotrzebowanie na siły robocze wynosi 80.000 górników. W związku z tym górnicy-niemcy sudeccy zostaną repatriowani do Zagłębia Ruhry w ilości 12.000 osób. Pierwszy transport wyjedzie z Czechosłowacji w połowie bieżącego miesiąca.

Światowa Egzekutywa żydowska radzi

PARYŻ (Obsl. wł.). Dziś w Paryżu rozpoczynają się obrady Światowej Egzekutywy Żydowskiej nad problemem Palestyny.

Czy UNRRA udzieli dalszej pomocy?

Prezes UNRRA la Guardia przybywa do Polski

GENEWA (Obsl. wł.). W dniu dzisiejszym rozpoczyna się 5 sesja Rady UNRRA, która ma zdecydować czy akcja pomocy dla Europy będzie prowadzona również i w roku 1947.

Manifestacje w Krainie Julijskiej

BELGRAD (Obsl. wł.). W Krainie Julijskiej odbywają się w dalszym ciągu masowe wiece, na których ludność domaga się przyłączenia Krainy do Jugosławii. Władze okupacyjne starają się przeszkodzić manifestacjom. W związku z tym w jednej miejscowości odbyły się demonstracje przeciwko władzom okupacyjnym angielskim. Zebrani na wiecach wysyłają depezy do przewodniczącego delegacji jugosłowiańskiej na Konferencji Pokojowej w Paryżu z prośbą o wzięcie ludności w obronę.

Hold Bohaterom Warszawy

WARSZAWA (Obsl. wł.). Do Warszawy przybyła specjalna delegacja robotniczej Łodzi celem złożenia hołdu Bohaterom Narodu Polskiego-Powstańcom Warszawy.

Delegacja złożyła na Mauzoleum Powstańców wieńce, a po wygłoszeniu przemówień uczczono prochy Bohaterów 1-o minutową ciszą.

Z Pomorskiej Wystawy w Bydgoszczy

IŁOŚĆ ZWIEDZAJĄCYCH

W czwartek, 1 bm. odwiedziło Pomorską Wystawę Przemysłu, Rzemiosła i Handlu w Bydgoszczy 2.500 osób. Dotąd odwiedziło Wystawę w sumie ponad 90.500 osób.

W czwartek odwiedzili wystawę m. in. uczestnicy wycieczki Ligi Morskiej z Warszawy w liczbie 60 osób.

ROZPOZNANIE POMORDOWANYCH PRZEZ GESTAPO

Wielkie zainteresowanie wśród zwiedzających Pomorską Wystawę Przemysłu, Rzemiosła i Handlu w Bydgoszczy budzi szczególnie stoisko Okręgowej Komisji do Badania Zbrodni Hitlerowskich. W stoisku tym oprócz szeregu wstrząsających dokumentów zbrodni niemieckich wystawione są m. in. zdjęcia pomordowanych przez gestapo, zachowane z kartotek niemieckiej policji.

Wystawienie tych zdjęć pozwala wielu zwiedzającym ustalić tożsamość pomordowanych. I tak, na przykład, nauczyciel z Dębowej, pow. Wyrzysk ob. Maik rozpoznał na fotografiach nauczyciela Bielewskiego z Wiąga, pow. Świecie oraz Karola Dołęgę i Franciszka Młynko.

Nazwiska osób rozpoznanych są notowane przez dyżurującego urzędnika Okręgowej Komisji do Badania Zbrodni Hitlerowskich.

Obecnie posiadane fundusze zezwalają na pomoc jedynie do końca roku bieżącego.

Prezes UNRRA la Guardia zakończył inspekcję państw europejskich i weźmie osobiście udział w obecnej konferencji, po zakończeniu której przybędzie do Polski.

Likwidacja bandytyzmu

na Ziemiach Odzyskanych

ŚLUPSK (Obsl. wł.). Bandytyzm na ziemi Słupskiej został prawie całkowicie zlikwidowany. W grudniu ubiegłego roku zanotowano 1200 wypadków kradzieży i rabunku, podczas gdy miesiąc lipiec wykazał tylko 100 takich wypadków.

Wielkiej pomocy w likwidowaniu bandytyzmu udzieliła ludność miejscowa, która zajęła zdecydowane wrogie stanowisko w stosunku do bandytów.

W związku z likwidacją bandytyzmu Straże Gromadzkie ulegają stopniowemu rozwiązaniu, a chłopcy obejmują ziemie znajdujące się zdala od osad i w lasach, co przed pół rokiem groziło utratą życia.

Opuszczają

OPOLE (Obsl. wł.). Do dnia 1 sierpnia r. b. ogółem z Dolnego Śląska wyjechało do Rzeszy 438 tran-

Zniwa na Śląsku Opolskim

OPOLE (Obsl. wł.). Dzięki wydatnej pomocy Wojska Polskiego zniwa na Śląsku Opolskim mają przebieg pomyślny. Do tego czasu prace żniwne zostały wykonane w 61%. Przewodzą pod tym względem powiaty: Jelenia Góra, Szprotawa i Lubań. Z braku sił pociągowych w wielu miejscowościach ludność wykonała wszystkie prace własnymi siłami.

Skutki „braterstwa“

FRANKFURT n/MENEM (Obsl. wł.). Ponad 50% żołnierzy amerykańskich w niektórych strefach okupacyjnych w Niemczech jest chorych wenerycznie. Komunikat armii stwierdza, że stan ten pogarsza się stale. Urząd lekarski armii amerykańskiej stwierdza, że takiej ilości chorych żołnierzy, jaka jest obecnie, nie było dotychczas w całej historii armii amerykańskiej.

Również z Berlina donoszą, że wśród ludności niemieckiej wzrasta ilość osób zarażonych chorobami wenerycznymi.

„Na wąskiej przestrzeni“

BERLIN (ZAP). Członek prezydium partii socjal-demokratycznej w Berlinie, były przewodniczący ostatniego Reichstagu, Paweł Loebe, przemawiając na zgromadzeniu partyjnym w Wuerzburgu przedstawił „żądanie narodu niemieckiego“. „Na wąskiej przestrzeni między Renem a Odrą — mówił Loebe — ma żyć 70 milionów Niemców. Będzie to możliwe, jeśli przemysł pokojowy w Niemczech zostanie rozbudowany i jeśli zostaną zniesione chińskie mury między strefami“.

Dolny Śląsk

sportów zawierających 700 tysięcy Niemców zamieszkałych na Dolnym Śląsku.

RYTM KUJAW

Z pow. włocławskiego

Wójt na zagrodzie...

Do Starostwa Powiatowego przybyła delegacja działkowców z majątku Siewiersk, gm. Śmiłowice, prosić ob. starostę K. Kubskiego, na pierwsze dożynki w rb. urządzone na terenie gminy.

Starosta zaproszony został jako gospodarz powiatu na 4 bm. na godzinę 13-tą. Po przybyciu na miejsce nikt nie raczył wyjść i powitać przedstawiciela państwa.

Po godzinnym oczekiwaniu, gdy Starosta siadł z powrotem do auta, proszono, by zaczekał aż przybędzie wójt gminy.

Obowiązkiem wójta było oczekiwać na przedstawiciela państwa i za to, co nastąpiło, bezwzględnie ponosi odpowiedzialność. (md.)

SOKI

15 LAT WIĘZIENIA. Alfred Flemke, zam. w Sokach, pow. włocławskiego, za czasów okupacji niemieckiej, będąc sołtysem oddał w ręce okupanta 2-ch Polaków, których wywieźli do obozu koncentracyjnego w Dachau.

Flemke stanął przed Sądem Specjalnym, gdzie podczas przewodu sądowego stwierdzono, że był on przy czyną wysiedlenia Polaków, oraz w bestialski sposób znęcał się nad okoliczną ludnością.

Sąd skazał zbrodniarza na 15 lat więzienia. (md.)

ROZINOWO

Trzy lata więzienia.

Friedrich Schubert, zam. w Rózinowie, gm. Łęg, powiatu włocławskiego, od 1942 r. należał do oddziałów SA i NSDAP.

Obecnie stanął przed Sądem Specjalnym i skazany został na 3 lata więzienia oraz pozbawiony wszelkich praw na 5 lat. (md.)

Występ Lutni włocławskiej.

W niedzielę 27 lipca chór mieszany Lutnia z Włocławka pod batutą prof. Bojakowskiego wykonał w Rózinowie na powietrzu szereg utworów i pozwoił zgromadzonym parafianom przeżyć miłe chwile.

Dochód z koncertu przeznaczony został na budowę kościoła, pod wezwaniem Chrystusa Króla w Rózinowie. (md.)

W sprawie radiofonizacji.

Wobec częstych zapytań naszych czytelników, nadmieniamy, że aparaty szwedzkie marki „Aga“, które instalują Radiowęzły, obsługują 40 głośników.

Cena aparatu zbiorowego, tj. na 40 abonentów po cenie urzędowej wynosi 8 tys. zł. i staje się własnością danego środowiska. Ogółem każdego abonenta kosztuje 850 zł. a w zamian posiada tak miłą i kulturalną rozrywkę.

Nadmienić należy, że do radiofonizacji powiatu, wybitnie przyczynia się przewodniczący powiatowego Komitetu ob. Siemiątkowski — naczelnik rejonowego Urzędu Poczтового, który zawsze idzie na rękę poszczególnym kierownikom Radiowęzłów. (md.)

WIENIEC.

Już trzeci tydzień we wsi Wieniec obozują harcerki w liczbie około 70. Starsze mieszkają w namiotach — młodsze mieszczą się pod dachem w dawnym pałacu.

Na grach, ćwiczeniach, przyjemnej pracy programowej szybko mija czas.

Wieczorne ogniska skupiają całą okoliczną ludność, a przede wszystkim dzieci. Ustosunkowanie się miejscowej ludności do harcerek bardzo dobre.

Rodzice z Włocławka często odwiedzają oboz, przywożą dla swoich dzieci żywność, którą zabierają z powrotem, albowiem harcerki mają wszystkiego pod dostatkiem, — specjalnie Komenda położyła nacisk na dobre odżywianie dziewcząt.

Fundusze na ten cel posiada Komenda: z imprez, — otrzymała też subsydlum z Kom. Chorągwi w Bydgoszczy, — z wydziału żywnościowego Kuratorium Szkolnego w Toruniu, — oraz dzięki ofiarności miejscowego społeczeństwa w Włocławku fabryk, instytucji większych i t. p. również złożono ofiary tak pieniężne jak i w naturze na fundusz akcji letniej harcerek.

CHODCZ

CHŁOPIEC GLUCHONIEMY, w wieku lat około 10, blondyn, został znaleziony w okolicy Chodcza. Nie można niczego dowiedzieć się od niego. Wszelkie wiadomości kierować do PCK. w Włocławku lub Chodcza,

PSARY

Należał do SA.

Waldemar Krüger, zam. we wsi Psary, gm. Przedecz, powiatu włocławskiego, podczas okupacji niemieckiej wpisał się dobrowolnie do II grupy listy niemieckiej. Ponadto należał do SA.

Sąd Specjalny skazał Krügera na 3 lata więzienia oraz pozbawił go wszelkich praw na okres 5 lat.

Z pow. nieszawskiego NIESZAWA

Akcja osiedleńcza PUR-u.

Według stanu na dzień 1 lipca br. na terenie powiatu nieszawskiego, osiedlono ogółem 803 rodziny — 3.048 osób repatriantów i osiedleńców.

Większą część rodzin umieszczonych zostało na 536 gospodarstwach wiejskich. (md.)

CIECHOCINEK

ZAKOŃCZENIE WCZASÓW. Po kilku tygodniach pobytu na koloniach letnich w dniu wczorajszym powróciło do domów 120 dzieci. Kolonie letnie zorganizowane zostały przez Sekcję Kobiet przy Grodzkim Komitecie PPS. w Bydgoszczy. (md.)

OSIĘCINY

Ze Straży Pożarnej.

Dnia 27 lipca 1946 r. o godz. 20-ej w lokalu własnym odbyło się reorganizacyjne zebranie OSP. w Osiecinach.

Po zagajeniu zebrania i zapoznaniu obecnych z działalnością starego zarządu OSP. druhowie jednogłośnie uchwalili wotum nieufności ustępującemu Zarządowi i naczelnikowi. Następnie przystąpiono do wyboru nowego Zarządu. Do Zarządu OSP. w Osiecinach zostali wybrani przez akklamację: prezes — Magister Osowski Teofil, wice prezes — ob. Lewandowski Henryk, pełniący funkcję naczelnika — Kulpa Franciszek, sekr. — Jędrzejewski Zygmunt, skarbnik — Lewandowski Kazimierz; dwóch czł. Zarządu — Sikorski Władysław i Kłosowski Feliks. Kom. rew. przewodniczący — Los Józef, członkowie — Nędzusiak Kazimierz i Praczyński Henryk, gospodarz straży — Jędrzejewski Teodor.

Głównym celem nowego Zarządu jest kupienie samochodu, umundowanie straży, oraz wyszkolenie drużyny tak ażeby mogła znowu zająć pierwsze miejsce w województwie jak kiedyś przed wojną 1939 r. Józef.

Z pow. lipnowskiego

LIPNO

Na kolonie letnie.

Przeprowadzona zbiórka na dożywianie i kolonie letnie dla dzieci i młodzieży dała bardzo dobre rezultaty.

Na terenie miasta zebrano — 39.500 zł. (md.)

Pow. inowrocławski

INOWROCŁAW

NA KOSZT PAŃSTWA. Wśród kuracjuszy w tutejszym zdrojowisku przebywa sporo kolejarzy, którzy leczą się na koszt państwa. Bardzo licznie zjechali się również lekarze Ubezpieczalni Społecznej. (md.)

WYCIECZKA DO GDYNI. Tutejszy oddział „Społem“ dla swych pracowników, urządził wycieczkę samochodami do Gdyni.

Kierownikiem Oddziału jest ob. Paćko.

PENSJONAT „VENETIA“.

Zarząd Solanek narzeka na brak pokoi dla kuracjuszy, gdy natomiast jeden z największych pensjonatów „Venetia“ stoi nieczynny. Jest tam wiele pokoi nieumeblowanych. (md.)

SOLEC KUJAWSKI

OTWARCIE WARSZTATÓW SAMOCHODOWYCH. Dnia 2 bm. nastąpiło otwarcie warsztatów samochodowych. Po nabożeństwie, przedstawiciele władz państwowych, samorządowych, partii politycznych udali się do warsztatów, gdzie po przemówieniach, nastąpiło przecięcie wstęgi, otwarcie zakładów, poświęcenie i zwiedzanie zakładu.

Warsztaty, będące darem UNRRA dla Polski przejęte zostały w Londynie przez naczelnego dyrektora Państwowych Zakładów Samochodowych w Warszawie ob. inż. Witolda Richtera.

Zakłady te są największymi, najnowocześniejszymi warsztatami w Polsce. Zakłady w stosunku miesięcznym mogą wyprodukować do 3 tysięcy samochodów ciężarowych.

Warsztaty posiadają najlepsze maszyny i najpraktyczniejsze obrabiarki, które mogą fabrykować wszystkie części samochodowe.

Celem zakładów początkowo będzie przeprowadzenie generalnych remontów samochodów. (md.)

**Czytajcie
Gazetę Kujawską**

SKIZ

Komedia w 3-ach aktach G. Zapolskiej

Gabriela Zapolska, autorka sztuk scenicznych brutalnych w swym realizmie, takich jak „Moralność pani Dulskiej“, „Kaśka Kariatyda“, „Panna Maliczewska“ i inne, miała słabość do atmosfery XVIII stulecia.

Stwierdza to jeden z najlepszych biografów twórczyni „Małki Szwarcenkopf“ i „Ich czworga“ Godziemba—Wysocki.

Między innymi przytacza on słowa Gabrieli Zapolskiej, która mówi:

— U nas w domu, w Kiwercach wisiły w szafie stare rokokowe robiony po prababce. Pamiętam jak się w nie przebierano na jakiś kulig... Od tej chwili nie potrafię z tym momentem się rozstać.

Z drugiej strony Gabriela Zapolska, żyjąc w okresie Młodej Polski, niewątpliwie pragnęła odseparować się, choćby na krótko od wszelkiego rodzaju niesmacznych codzienności i

sięgnąć ku komedii cyzelowanej mistrzynie dłutem subtelności rokokowych.

Śniła się jej epoka Filipa Orleańskiego i Odrodzenia.

Tenże biograf — Godziemba Wysocki stwierdza, że Gabriela Zapolska ze specjalnym zamiłowaniem stroiła liczne lalki w kostiumy rokokowe, a nawet pudrowała im peruczki...

Te składniki połączone z rozczytaniem się w prerafinowanych utworach Piotra de Marivaux, twórcy licznych i pełnych ekspresji sztuk, stały się zaczątkiem przesyconej retoryką i wykwintem komedii „Skiz“, komedii ulubionej przez autorkę.

Zapolska potrafiła dokonać sztuki nielada pod względem scenicznym. Stworzyła komedię o 4 postaciach głównych, nie wprowadzając w akcję żadnych niepotrzebnych rekwizy-

tów, ani też postaci epizodycznych, umiała rozwinąć działanie w sposób mistrzowski, dialog przekształcając w akcję komediową.

I tu możemy tylko schylić czoło przed tym niepospolitym wyczuciem sceniczności, darem patrzenia i dostrzegania. Zwraca uwagę bogactwo materiału, pilna obserwacja tych wszystkich typów, które zabawy, stroje i miłostki uważają za główne zadanie swego życia. Cały sybarytyzm epoki, zdecydowane a jednocześnie subtelne przeciwstawienie im duszy prostej Witusia, stanowią niejako syntezę talentu Zapolskiej.

gorzej natomiast powiodło się autorce w dziedzinie owej wytworności działania bohaterów. Wyczuwamy pewną sztuczność, brak bezpośredniości, a większość postaci zamało posiada w sobie krwi i kości...

W tym popisie dialektyki Emil Chaberski jako reżyser wykazał duże wycucie sytuacji i powikłań, potrafił ścieniować nienaturalność tekstu w wielu wypadkach. Był subtelny i elegancki w stosunku do autorki.

Rolę starzejacej się kobiety odtworzyła Mieczysława Ćwiklińska, wczuwając się głęboko już nie tylko w samą grę, postać i losy Lulu, ale w każde słowo, każdą myśl i przeżycie dramatu serca kobiecego.

W grze jej dotrzymaliśmy momenty tak wzruszające, tak głębokie, że nikły gdzieś spacone poglądy Lulu i głęboki w gruncie rzeczy jej cynizm. Chwilami nie była to już gra, ale przeżycia, odczuwane bezpośrednio. Każde powiedzenie, każdy aforyzm były perłą kunsztu scenicznego.

Wiktor Biegański stworzył bardzo dobry typ wiekowego Don Juana.

Kazimierz Szubert tchnął bezpośredniością natury prostej i niespaczonej a zarazem zdrowej, która cechuje Witusia.

Jadwiga Baronówna zdobyła się na momenty silne i uniknęła przesady. Całość przedstawienia na bardzo wysokim poziomie.

Dla pełni zadowolenia brakło nam tylko kompletnych dekoracji i należącego oświetlenia sceny.

Andrzej Gryf.

Kronika

DYŻURY APTEK: Dziś Pl. Dąbrowskiego W TEATRZE Ziemi Kujawskiej dnia 6, i 7 b. m. „SKIZ“ z Ćwiklińską na czele	Dzisiaj WTOREK 6 SIERPNIA Przemienienie Pańskie	Kalendarzyk siewiański Niegostawa Słońce: wschód o godzinie 4.03 zachód o godzinie 19.20
--	---	--

KARETKA POGOTOWIA RATUNKOWEGO PCK Włocławek. W godzinach biurowych: Centrala PCK, Piłsudskiego XI Nr. 8, tel. 13-32. W godzinach pozabiurowych i w nocy: Dom Kolejowy PCK, Przedmiejska 1, tel. 15-41. Lek. dyż. dr Adamiec, ul. Cyganka 10.

Do Kobiet Pracujących Zawodowo

Za nami jest już szlak wielki, często bardzo krwawych ofiar i bezgranicznych poświęceń Kobiety-Polki cichej pracowniczki, a jakże często skrytej bojowniczką o wolność, — przed nami rozściela się szeroka niwa pracy. Pracy dla rodziny, społeczeństwa i kraju. Kobieta pracująca zawodowo, pierwsza podjęła tę pracę, której wysiłek i trud ma doprowadzić do odbudowy kraju.

W obliczu rodzącej się nowej epoki, kiedy z ruin i gruzów powstają państwa o nowym duchu i myśli nowej, a przyświeca im idea demokratyzacji świata — nie może zabraknąć wyraźnego i zorganizowanego udziału kobiet pracujących zawodowo. Rozumieją to dobrze w Centralnych Komórkach Rad Związków Zawodowych — i oto w myśli uchwał Konferencji Kobiectw odbytej w Kom. Centr. Zw. Zaw. dnia 6.6.1946 r. w państwie całym podjęto inicjatywę utworzenia przy Pow. Radach Zw. Zawodowych — Rad Kobiectw.

Kobieta pracująca zawodowo, to nie tylko pracowniczka dokładająca swą cegiełkę pracy codziennej do ogólnego gmachu budowy i bytu kraju. To nadto matka wychowująca przyszłe pokolenia, dająca podwaliny pod przyszły byt państwowy, bo i synowie nasi — synowie naszej Ojczyzny będą tacy, w jakim duchu, z jaką myślą przewodnią ich wychowamy. O losie tych matek-pracowniczek, o warunkach życia ich dzieci, o wychowaniu tego następnego — szczęśliwego pokolenia Polski, o roli i zadaniu kobiety pracującej indywidualnie i zbiorowo, o udziale jej w życiu społecznym i państwowym ma radzić i w tym zakresie działać Rada Kobiectw, — na terenie każdego miasta, powiatu, województwa, wreszcie całego kraju.

I oto dziś kiedy postępowy świat cywilizowanych narodów już dawno uznał i ocenił rolę i udział w życiu państwa i narodu kobiety i w naszym odbudowującym się ze zniszczeń wojny kraju, do współpracy powołano kobiety. Na apel ten winny stanąć z każdego Związku Zawodowego wszystkie najbardziej aktywne kobiety. Na równi te, które w tru-

dzie swych rąk i mozoł potu, fizycznym wysiłkiem przysparzają krajowi dobra jak i te, które pracują umysłowo.

Pamiętajmy, iż kto więcej rozumie, kraj ma prawo od niego więcej wymagać.

Musimy i powinniśmy zdobyć się na ten wysiłek, na to zrozumienie ważności chwili i oderwać się od czasu do czasu na godzin kilka od, jakże drogiego sercu naszemu, lecz mikroskopijnie małego w obliczu ogromu spraw świata, — kółka rodzinnego, — przejść myślą i czynem do życia zbiorowego, do celów i poczynań naszych organizacji zawodowych, do zamierzeń i roli kobiecej w świecie, do trosk, prac i zadań dla wszystkich, — a przede wszystkim dla naszej ukochanej Ojczyzny. Szczęśliwą Demokratyczną Polskę, przez wychowanie nowego pokolenia przez własny współdziałanie i pracę zawodową stworzyć możemy tylko my, Kobiety-Polki Demokratiki.

Znany jest fakt z historii ludów starożytnych że matka spartanka, gdy wysyłała syna w bój dawała mu tarczę i mównicę, „wróć z nią lub na niej“, takim duchem natchniona spartanka umiała wychować krajowi synów sławnych przez wieki całe wśród wszystkich ludów świata. Dzisiaj świat ma dość walki, bojów, dość krwi, pożogi i morderstwa i w pierwszym rzędzie my kobiety, co w sercach swych nosimy krwawiące rany po ojcach, mężach, braciach, synach i córkach całą duszą, całym sercem pragniemy pokoju, pokoju świata, pokoju dla naszej Ojczyzny.

I oto jeszcze jedno wielkie zadanie jakie ma przed sobą Rada Kobiectw od najniższych do najwyższych Komórek Organizacyjnych. Bacznie stać na straży zachowania tego pokoju, pilnować by znów chciwość narodowa lub kapitalistyczna nie rozpalila pożogi wojennej nad zbiedzonymi ludami Europy.

Oto krótki szkic zadań i prac kobiety pracującej zawodowo. Niechaj więc każdy Zw. Zawodowy przemysli je i rozszerzy, a członkinie „aktywistki“ staną na apel pracy do Rad Kobiectw w całym kraju.

POW. RADA ZW. ZAW.

Wydział Kobiectw
(M. Lewandowska)

Przewodniczący PRZZ.
(Zenon Bartosiewicz)

W literaturze

*Zniewa w pełni, kłosa się złoci,
pomóż, bracie, przy robocie;
zamiast po próżnicy gadać
zajrzyj z wozem do sąsiada.*

*Dziś ty jemu, a on tobie,
jutro znów usługę zrobie;
praca pójdzie jak potrzeba,
nie zabraknie w Polsce chleba.*

Agapit.

Przypominamy, że jeszcze tylko dziś i jutro mamy sposobność ujrzenia Mieczysławy Ćwiklińskiej w znakomitej komedii G. Zapolskiej pt. „Skiz“.

Wyjaśniamy... że w sprawie zrehabilitowanej Elzy Radatz, ob. Maria Szczęsna, występowała nie jako świadek odwodowy, a jako świadek odwodowy.

Centrala Handlowa Przemysłu Chemicznego Hurtownia Wojewódzka Nr. 1 — Warszawa Oddział Włocławek ul. Szczęśliwa Nr. 2, tel. 16-06

**POLECA dla Handlu i Przemysłu
po cenach komercyjnych drobnicowo ze swego składu
we Włocławku:**

Chemikalia techniczne,   Proszki do prania
Barwniki jadalne,   Mydła toaletowe
Kosmetyki,   Wyroby gumowe
i inne artykuły, produkowane przez fabryki podległe Centralnemu Zarządowi Przemysłu Chemicznego.
Odbiorcom ładunków wagonowych służymy ofertami po cenach ściśle fabrycznych loco fabryka.

SPROSTOWANIE.

W związku z notatką: „Przeniesienia“ umieszczoną w „Gazecie Kujawskiej“ w dniu 2.8.46 r. dot. zmiany Komendanta Mil. Obyw. — Błażeja Józefa, prostujemy niniejszym nazwisko, które winno brzmieć: kpt. Błażej Józef.

W SPRAWIE PRYZNANIA STYPENDIÓW.

W związku ze zbliżającym się nowym rokiem szkolnym aktualną staje się sprawa stypendiów szkolnych.

Podania o przyznanie stypendiów wnoszą opieką domową do Dyrekcji Szkoły. Uczniowie powyżej 18 lat wieku mogą wnieść podania sami. W podaniu należy wykazać stan materialny i rodzinny opiekunów ucznia.

Wysokość pełnego stypendium dla ucznia nie korzystającego z państwowego internatu wynosi 500 zł. miesięcznie.

Uczniowie niezdolni i nie wykazujący dostatecznych postępów nie mogą korzystać ze stypendiów państwowych bez względu na ich stan materialny i rodzinny.

Rada Pedagogiczna Naukowego Zakładu dokonuje wyboru stypendystów, określa wysokość stypendium i przedstawia ich do zatwierdzenia Kuratorium.

Jak się dowiadujemy dla Włocławka zostaną przydzielone następujące fundusze: Liceum Pedagogiczne — 20.000 zł., Liceum i Gimnazjum Mechaniczne — 15.000 zł. i Gimnazjum Kupieckie — 5.000 zł. (at.).

Ambasada Brytyjska

WYDZIAŁ PRAOWY
W WARSZAWIE

podają do wiadomości, że od dnia 25 lipca wszystkie wydziały Ambasady Brytyjskiej czynne są pod nowym adresem: **Warszawa, Al. Róż Nr. 1**

(-) **P. Howarth**
Press Attache

ZAWIADOMIENIE.

Wydział Zdrowia Zarządu Miejskiego zawiadamia, że dzieci chore na gruźlicę lub zagrożone gruźlicą, a zarejestrowane w Poradni Przeciwgruźliczej powinny zgłaszać się w terminie jaknajwcześniejszym w lokalu Poradni Przeciwgruźliczej, ul. Kilińskiego 18 (gmach Ubezpieczalni Społ. w godz. od 15—17 w celu otrzymania kartki uprawniającej do zakupu 1 kg masła po cenie 56 zł. 50 gr.

Naczelnik Wydziału Zdrowia
(-) Dr. E. Grodzki.

Zawiadomienie

UBEZPIECZALNIA SPOŁECZNA w Włocławku podaje do wiadomości ubezpieczonych, że od dnia 1.8.46 r. dyżury nocne i świąteczne pełni Dr. Makochoński, Kilińskiego 7a.

OGŁOSZENIE

Wydział Apropozycji i Handlu m. Włocławka podaje do wiadomości, że od 6 do 10 sierpnia br. w sklepach rozdzielczych sprzedawane będą na karty zaopatrzenia z m-ca lipca następujące artykuły:

SLEDZIE SOLONE:
Kat. I na odcinek Nr. 28 po 650 g. cena zł. 14.70.

SLEDZIE W PUSZKACH (konserwa):
Kat. I na odcinek Nr. 29 po 2 puszki cena zł. 26.20.

Kat. IR. na odcinek Nr. 28 po 1 puszcze cena zł. 13.10.

SOKI OWOCOWE:
Kat. I na odcinek Nr. 27 po 1 puszcze — cena zł. 45.50.

Kat. II na odcinek Nr. 26 po 1 puszcze — cena zł. 45.50.

Kat. III na odcinek Nr. 25 po 1 puszcze — cena zł. 45.50.

Kat. IR. na odcinek Nr. 36 po 1 puszcze — cena zł. 45.50.

Kat. IIR. na odcinek Nr. 41 po 1 puszcze — cena zł. 45.50.

Dla kat. I wydawane będą razem śledzie solone i śledzie w puszkach (konserwa).

Cena za 1 kg śledzi solonych zł. 22.50.

Cena za 1 puszkę śledzi (konserwa) zł. 13 plus koszt transportu zł. 0,10. Razem 13,10.

Ceny podane są bez opakowania.

Artykuły należy wykupić w podanym terminie i w sklepach rozdzielczych gdzie są zarejestrowane karty zaopatrzenia.

ZA PREZYDENTA MIASTA:

Stanisław Czarkowski,
Ławnik Zarządu Miejskiego

WEZWANIE.

Sąd Biskupi we Włocławku wzywa Władysława Kołodziejskiego, żeby się stawił w Kancelarii sądowej (Pałac Biskupi) dnia 22 sierpnia br. w godzinach 11—14 w sprawie o separację małżeństwa. W razie niezgłoszenia się sprawa będzie prowadzona zaocznie. — Notariusz Sądu Biskupiego.

Włocławek, dnia 3.8.1946 r.

Ogłoszenia drobne

Marysin koło Lubrańca pow. Włocławek przyjmuje wspisy do: 1) Państwowego Dwuletniego Zenskiego Gimnazjum Rolniczego i 2) Państwowej Rocznej Zeńskiej Szkoły Rolniczej. Początek nauki 3-go września. Bliższych informacji udziela Dyrekcja Szkoły w Marysinie koło Lubrańca.

ODWOŁANIE

Odwolujemy obelgę rzuconą w dniu 26 lipca 1946 r. na małż. Łuczaków oraz córki i tychże przepraszamy. Na rzecz Kościoła w Lubieniu składamy zł. 300.—

małż. Tomczakowie
Lubień, Piłsudskiego 27.

POSZUKUJE się pokoju lub dwóch z kuchnią. Oferty „Wygody“ Administracja „Gazety Kujawskiej“.

UNIEWAŻNIAM zgubioną kartę rejestracyjną RKU. oraz wymeldowanie na nazwisko: Suski Henryk, wieś Łochocin, gm. Szpetal, pow. Lipno.

OD ZARAZ poszukuję osoby do dziecka (niemowlęcia), lubiącej dzieci i solidnej. Zgłaszać się: Kilińskiego 7a m. 3 tel. 13-92.

Redakcja i Administracja: Włocławek, ul. Brzeska 4, Tel. 1126
Ogłoszenia przyjmuje Administracja codziennie z wyjątkiem dni świątecznych w godzinach od 8-ej do 12-ej i od 2-ej do 5-ej w soboty od 8-ej do 12-ej.

Nacz. Red.: A. TURCZYNOWICZ. Przyjmuje w godz. 10—12 z wyj. dni świąt. Maszynopisów nie zwraca się. Odpowiedzialne za pismo Kolegium Redakcyjne.
WYDAWCA: Powiatowa Rada Narodowa we Włocławku.

DRUKARNIA DIECEZJALNA, WŁOCŁAWEK, ul. BRZESKA 4.

Ceny ogłoszeń: Ogłoszenia drobne po 5 zł. za wyraz, poszukiwania rodzin i pracy po 3 zł. Urzędowe, przetargi, nekrologi: 1 mm. szerokości 1 szpalta po 5 zł., reklamowe 10 zł. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada.
Prenumerata miesięczna 60 zł., z przesyłką poczt. 70 zł.